

Zorunlu Trafik Sigortalarına Mevzuat ve Uygulama Açısından Bir Bakış

Av. Ahmet KARAYAZGAN¹

Trafik sigortaları, sigorta hukuku alanına girmek isteyenlerin ilk karşılaştıkları sigorta branşı alanı ve uygulamalarının başında gelmektedir. Trafik sigortalarının zorunlu karakteri ve zengin uygulaması karşısında, bu sigortalar bir şekilde sigorta hukuku alanına girmiş hukuk uzmanlarının artık kendilerini kurtaramayacakları başlı başına bir uzmanlık alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Trafik sigortaları hukuku ve uygulamaları, 2010 'lu yıllarıdan başlamak üzere, önemli değişiklik ve gelişmeleri yaşarken, sigorta sektörüne önemli etki ve sonuçları olmuştur. Bu nedenle trafik sigortaları alanında bir hukuki değerlendirme veya inceleme yapılırken, çok parçalı ve zamana göre değişen mevzuat ve mahkeme uygulamaları ile bunun sigorta sektörü uygulamalarına önemli yansına ve sonuçları karşısında, bu değerlendirme veya incelemenin yapıldığı tarihten çok, bu değerlendirme veya incelemenin ilişkin olduğu olay veya dönemde geçerli mevzuat ve yargı uygulamaları ile sektör uygulamalarının dikkate alınması son derece önemlidir.

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi ve fikir verebilmek bakımından, trafik sigortalarındaki tüm bu gelişme ve değişikliklerin, ilgili taraflarına göre kısaca iki temel başlık altında toplanabilir. Buna göre, birinci başlık, denetleyici kamu otoritesi Hazine Müsteşarlığı tarafından sigorta sektörü ve özellikle, sigorta şirketlerini yakından ilgilendiren, mevzuat üzerinden yaşanan gelişme ve değişiklikler; ikinci başlık ise, yargı üzerinden sigorta sektörü ve özellikle, sigorta şirketleri yönelik yargı uygulamaları üzerinden yaşanan gelişme ve değişiklikler olarak ifade edilebilir.

¹ Avukat, Karayazgan Hukuk & Danışmanlık

- 1) Kamu kurum ve kuruluşları üzerinden, sigorta sektörü ve özellikle, sigorta şirketlerini yakından ilgilendirir, soruşturma ve/veya mevzuat üzerinden yaşanan gelişme ve değişiklikler

Bu başlık altında uygulamayı devamlı şekilde etkileyen ve aslında belirli ölçüde öngörülebilirliği ortadan kaldıran mevzuat gelişmeleri, trafik sigortasının çok çeşitli yönleri ile ele almakta olup, fikir verilebilmek bakımından önemli görülen başlıca konular, durumunu daha iyi ifade edebilmek bakımından şu şekilde listelenmeye çalışılmıştır.

<p>SBMM</p>	<p>Sağlık hizmet bedellerinin ödenmesi - SGK 'ya Devir 25.2.2011 - 6111 sayılı Kanun 59 md. si ile, trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmî ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedinin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanacağı öngörülmüştür. Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsil Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Genelge No. 2011/12; Genelge No. 2011/17; Genelge No. 2012/3 - 4 Sektör Duyurusu No. 1012/6; No. 2014/21 ve devamı ...</p>
<p>Hazine Müsteşarlığı Düzenleyici İşlemleri</p>	<p>Maddî Hasarlar Sonuçlanan Trafik Kazalarında Taraflarca Düzenlenecek Karar Tespit Tutanağına Geçiş Genelge No. 2007, Değişiklik Genelge 2008/20; Genelge No. 2009/6, Genelge No. 2013/22, No. 2104/3 ve 6, No. 2015/26, No. 2016/26 ve devamı ... Sektör Duyurusu No. 2008/12; No. 2008/43; No. 2010/45, ve devamı</p>
<p>Trafik Sigortalarda, Tarifelerin Sigorta Şirketlerince Belirlenmesi</p>	<p>Trafik Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik (06.02.2018 değişikliği) ve Genelge No. 2008/11 - (1.7.2008 den geçerli olmak üzere); Genelge No. 2008/33 - (1.1.2009 tarihinden geçerli olmak üzere); Genelge No. 2009/1 - (1.4.2009 tarihinden geçerli olmak üzere), Genelge No. 2010/6 - (1.7.2010 tarihinden geçerli olmak üzere), Genelge No. 2010/20 - (1.1.2011 tarihinden geçerli olmak üzere), Genelge No. 2012/7 - (1.1.2011 tarihinden geçerli olmak üzere), Genelge No. 2012/14 (1.1.2013 tarihinden geçerli olmak üzere) ve devamı ...</p>
<p>Trafik Sigortasının Sonlandırılması</p>	<p>Sektör Duyurusu No. 2015/13, No. 2015/41; 2016/13 - 14 ve No. 2016/24 (Ea son 2017/1 sayılı Sektör Duyurusu ile kaldırılmıştır.)</p>

Tekliften veya Sigorta Yapmaktan Kaçınma Zorunlu Sigorta Takbline İlişkin Yönetmelik 11/A. maddesinde yapılan değişiklik ile (Resmî Gazete -27/2/2015-29280); sigorta şirketleri ruhsat sahibi oldukları ilgili sigorta branşlarında tesis edilmiş zorunlu sigortalara ilişkin olarak sigorta poliçesi teklifi vermek zorundadırlar; ayrıca 3. Fıkрасına göre, sigorta şirketleri ruhsat sahibi oldukları ilgili sigorta branşlarında tesis edilmiş zorunlu sigortalara konusuna dâhil herhangi bir riziko-yu kapsam dışı bırakacak şekilde veya poliçe tanziminden caydırılmaya yönelik fiyatlama ve komisyon tespiti yapamazlar ve 4. Fıkрасına göre, söz konusu zorunlu sigortalara ilişkin portföylerinde Hazine Müsteşarlığının belirleyeceği esaslar çerçevesinde dengersizlik bulunan sigorta şirketleri hakkında, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliği çerçevesinde tedbir uygulamaya Hazine Müsteşarlık yetkilidir.

Sektör Duyurusu No. 2016/13
Sigorta Şirketlerinin teklif verme ekranını tesis etmesi /SBM Teklif Verme Ekranı Sektör Duyurusu No. 2016/10-11 ve 2011/28

Bu başlık altında diğer karşılaşılan bir gelişme ise, 32 şirket ve Türkiye Sigorta Birliği aleyhinde başlatılan Rekabet Kurumu Soruşturmasıdır. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak sigorta sektöründe faaliyet gösteren teşebbüs ve teşebbüs birlikleri hakkında soruşturma açılmasına karar verildiği belirtilmiştir. Soruşturma açılmasına dayanarak oluşturulan konular, Trafik Sigortası prim miktarlarının son birkaç yılda yeni mevzuat hükümlerinin uygulanmaya başlamasıyla iki üç katına kadar artmış olması, tüm sigorta şirketlerinin aynı anda fiyat artırımının rekabet hukuku anlamında ihlal içeren bir anlaşmaya işaret edebilmesi, prim miktarlarındaki artışların insanları zorunlu trafik sigortası yapmaktan kaçınma noktasına itmesi, olarak özetlenebilir. Soruşturma halen devam etmektedir.

- 2) Yargı üzerinden sigorta sektörü ve özellikle, sigorta şirketleri yönelttiği yargı uygulamaları üzerinden ve Düzenleyici Makamın mevzuat düzenlemeleri ile süreçlere dâhil olması suretiyle yaşanan gelişme ve değişiklikler

Hazine Müsteşarlığı, bu başlık altındaki gelişmeler bakımından, bir önceki başlıktan farklı olarak, sigorta sektörünün ihtiyaç ve taleplerini dikkate alarak yargı uygulamalarına karşı, kamu menfaati gözetilirken sigorta sektörüne de destek vererek, gerekli mevzuat değişiklikleri ile hızlı

bir şekilde karşı reaksiyon verdiği görülmektedir. Bu konuda en dikkat çekici mücadele, destekten yoksun kalma talepleri ile ilgili yaşamıştır.

Bu süreç, yargı kararları ile birlikte tetiklenmiştir.

İçtela ve/veya sürücü yakınlarının destekten yoksun kalma talepleri
Yargıtay Genel Kurul Kararları – (Örneğin, 15.6.2011, No.2011/17- 142, Karar No.2011/411) 2011 – 2012

Bu kararlar neticesinde, trafik sigortasındaki zamanasını süresinin uzunluğu da dikkate alındığında talep artışına yol açması üzerine sektör üzerinde son derece olumsuz etkiler yaratmıştır. Bu durum karşısında, sigorta şirketlerinin de girişim ve talepleri ile Hazine Müsteşarlığı tarafından eski genel şartlar, yaşanan sorunlar da dikkate alınarak, tamamıyla değiştirilerek yeni bir genel şart yayımlanmıştır. Bu genel şart ile, bilhassa yargı da kabul gören görüşün aksine, destek yoksun kalma halinde, destekten yoksun talebinde bulunanların talep tutarı hesaplanırken, trafik kazasında desteğinden yoksun kaldıkları kişinin kazadaki kusurlarının dikkate alınması sağlanmaya çalışılırken, destekten yoksun kalma hesaplamasına dair usul ve esaslar kabul edilmiştir.

Trafik Sigortası Genel Şartları Değişiklik -1-
İlk Değişiklik = 1.6.2015 den itibaren geçerli (Resmî Gazete 14.05.2015 - 29355)

Bu genel şart değişikliği üzerine, ilgili tarafların, bu genel şartların birçok hükümü bakımından Danıştay'da iptal davası açmaları ile yeni bir yargı süreci tetiklenmiştir. Barolar, Barolar Birliği ve çeşitli ticari kurumlar tarafından açılan yaklaşık 23 adet dava halen devam etmektedir. Bu birden fazla sayıda açılan dava halen devam etmektedir.

Bu davalar karşısında davalarda ileri sürülen iddiaları da dikkate alarak, ilk Trafik Sigortası Genel Şartının yürürlüğe girmesi tarihinden kısa bir süre geçmiş olmasına karşılık, Hazine Müsteşarlığı bu yeni genel şartların belirli hükümlerinde değişikliklere gitmiştir.

Trafik Sigortası Genel Şartları Değişiklik -2-
İkinci Değişiklik = Yeni Genel Şartlarda Değişiklik ve bu ikinci değişikliğe dair mevzuat 1.7.2016 tarihinde yürürlüğe girerken, anılan değişiklik, geçmişe etkili olarak 1.6.2015 den itibaren geçerli (Resmî Gazete. 2.2.2016 - 29612)

Ancak bu genel şart değişiklikleri, destekten yoksun kalma taleplerine ilişkin olanlar dahil, bir çok hükümü itibarı ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu kapsamındaki o tarihteki düzenlemelerde da değişikliği gerektirdiğinden, bu sefer 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ilgili maddelerinde değişiklik için çalışmalar başlanmış ve bu çalışmalar sonucunu doğurmak suretiyle, ilgili kanunda önemli yasal değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu anlamda özellikle aşağıdaki hususlara dikkat çekilebilir:

Genel şartlar ile getirilen bedeni zarar hesaplaması usul ve esasları, yasal dayanak teşkil edecek şekilde 2918 sayılı KTK 90. maddesinde değişiklik yapılmıştır.

2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU ÖNCEKİ MADDE	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU YENİ MADDE
Maddi ve manevi tazminat: Madde 90 - Maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.	Maddi ve manevi tazminat Madde 90- Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun ve bu kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir. Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanun ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususlar hakkında 11.1.2011 tarih ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.

Genel şartlar ile destekten yoksun kalma talepleri bakımından destekten yoksun kalanın kusuruna karşılık gelen tutarı teminat dışında biraçkan düzenleme dahil tüm yeni istisnalar için, yasal dayanak teşkil edecek şekilde 2918 sayılı KTK 92. maddesinde değişiklik yapılmıştır.

2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU ÖNCEKİ MADDE	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU YENİ MADDE
Zorunlu mali sorumluluk sigortası dışında kalan hususlar: Madde 92 - Aşağıdaki hususlar, zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamını dışındadırlar. a) İşletenin; bu Kanun uyarınca eylemlerinden sorumlu tutulduğu kişilere karşı yönelebileceği talepler, b) İşletenin; eşinin, usul ve fütürunun, kendisine evlat edinme ilişkisi ile bağlı olanların ve birlikte yaşadığı kardeşlerinin mallarına gelen zararlar nedeniyle ileri sürülecekleri talepler, c) İşletenin; bu Kanun uyarınca sorumlu tutulmadığı şeye gelen zararlara ilişkin talepler, d) Bu Kanunun 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre zorunlu mali sorumluluk sigortasının teminatı altında yapılacak motorlu araç yarışlarının veya yarış denemelerindeki kazalardan doğan talepler, e) Motorlu araçta taşınan eşyanın uğrayacağı zararlara, f) Manevi tazminata ilişkin talepler.	Zorunlu mali sorumluluk sigortası dışında kalan hususlar: Madde 92 ..... [önceki maddede sayılanlara ilaveten] g) hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen teminat talepleri, h) İlgililerin, sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan teminat talepleri i) Bu kanun çerçevesinde hazırlanan zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartları ve ekleri ile tanınlanan teminat içertigi dışında kalan talepler

Önemli değişikliklerden birisi de, hak sahipleri ve ilgililerin taleplerini, yargıya taşınmadan önce, sigortacıya başvurusu gerekliliğinin getirilmesidir.

Doğrudan doğruya talep ve dava hakkı: Madde 97 - Zarar gören, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde doğrudan doğruya sigortacıya karşı taleple bulunabileceği gibi dava da açabilir.	Doğrudan doğruya talep ve dava hakkı: Madde 97 Zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde dava yoluna gitmeden önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekir. Sigorta kuruluşunun başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde başvuruyu yazılı olarak cevaplamaması veya verilen cevabın talebi karşılamadığına ilişkin uyuşmazlık olması halinde, zarar gören dava açabilir veya 5684 sayılı Kanun çerçevesinde tahkime başvurabilir.
--	--

Bu esnada, davalardan bir kısmında, genel şartların bazı düzenlemeleri bakımından yürümenin durdurulması kararı verilmiştir. Yürümenin durdurulması kararı verilen hususlar, şu şekilde özetlenebilir:

- o Ankara Barosu'nun açmış olduğu davada, Danıştay 15'inci Dairesinin 2015/5277 esas sayılı dosyasında, 04.10.2016 tarihli karar ile Genel Şartların aşağıdaki maddeleri için yürümenin durdurulması kararı verilmiştir:
  - o Genel Şartların B.4. md. b bendinde yer alan "veya trafik kurallarının ihlali" ibaresinin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir. bu şartta herhangi bir manevi unsura yer verilmemesi nedeniyle hukuka uyarlılık görülmüştür. Kaldı ki 2.2.2016 tarihli değişiklikle de bu madde değiştirilmiştir.
  - o Genel Şartların EK1 değer kaybı hesaplaması altında teminat dışında haller başlıklı 2. Başlık düzenlemesinin 2. ve 6. bentleri yönünden;
    - 2. Bent, ana iskelet ve şaside hasar olmaksızın, vidalı parçalarda yapılan onarım/değişim ile giderilebilen hususlar,
    - 6. Bentte ise, kısa süreli kiralık araçlar, taksi, dolmuş, uzun süreli (bir yıl ve/veya daha uzun süre) kiralık araçlarda eksper tarafından yapılan değer kaybını %50'sinin ödenmemesi,

şeklindeki düzenlemeler için yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda 2. Bente yapılan tanımlamaların (vidalı parça/ onarım-değişim) net olmadığı, ve 6. Bentteki düzenlemenin ise meydana gelecek zararın yarısının sigortalı tarafından ödemesi sonucunu doğuracağı ve bu durumun ise gerçek zararın ödenmesi ilkesine aykırı olacağı gerekçesiyle hukuka ayarlılık görülmemiştir.

- o Filo Yönetimi ve Uzun Dönem Kiralama Hizmetleri A.Ş. tarafından açılan davada Danıştay 15'inci Dairesinin 2015/6114 esas sayılı dosyasında, 4.10.2016 tarihli karar ile Genel Şartların aşağıdaki maddeleri için yürütmenin durdurulması kararı verilmiştir:

o Genel Şartların B.2. maddesi 2.1. bendinin 2. Paragrafının ilk cümlesi ile aynı bendinin 3. Paragrafı yönünden

- 2.1. bendi 2. Paragrafı - Hasar halinde, hasar gören parça, onarımı mümkün değilse veya eşdeğer parça veya ömrünü tamamlanmış araçlar mevzuatı kapsamında elde edilen orijinal parça ile değiştirilir. Kaza tarihine göre model yılından itibaren 3 yılı geçmeyen motorlu araçlarda hasar gören parça, onarımı mümkün değilse öncelikle orijinali ile değiştirilir, orijinal parçanın bulunmaması durumunda eşdeğer veya ömrünü tamamlanmış araçlar mevzuatı kapsamında elde edilen orijinal parça ile değiştirilir.

- 2.1 bendi 3. Paragrafı - Eşdeğer veya ömrünü tamamlanmış araçlar mevzuatı kapsamındaki araçlardan elde edilen orijinal parça ile değişim mümkün olduğu halde, sigortacının bilgisi ve onayı dahilinde olmadan orijinal parça ile onarım sağlanır ise sigortacının sorumluluğu, sigortacının kaza tarihi itibarıyla benzer hasarlarıdaki onarım uygulamasına göre, eşdeğer veya ömrünü tamamlanmış araçlar mevzuatı kapsamındaki araçlardan elde edilen orijinal parça bedeli ile sınırlıdır. Sigortacı bu paragraf kapsamındaki onaya ilişkin tercihini hasar ihbarından itibaren 2 iş günü içinde

onarım merkezine veya hak sahibine bildirmedeği durumda onayı varsayılır. İşpat yükümlülüğü sigortacıya aittir.

şeklindeki düzenlemelerde;

- Orijinal parça yerine takılacak parçalar nedeniyle aracın başka yerinde oluşabilecek bozukluk veya hasarların karışılması hususunda da araç sahipleri ile üreticilerin karşı karşıya gelmeleri söz konusu olabileceği gibi, takılacak orijinal olmayan, daha önce kullanılmış ve yıpranmış yedek parçalardan dolayı oluşabilecek güvenlik riskleriyle de karşı karşıya kalınabilir. Ayrıca uygulamada eşdeğer parça adı altında düşük kalitede ve fiyatı olan kısaca yan sanayi denen düşük kaliteli parçaların kullanılması karşılaşılan bir durumdur. Bu nedenle, hasar onarımlarında sigortalı veya mağdur onayı dışında hiçbir şekilde çıkma veya sökme parçaların kullanılmaması kamu yararı gereğidir.

- Kaldı ki, Yargıtay uygulamaları ve kararlarında da taraflar arasında aksine bir sözleşme olmadıkça, sigortalının hasarlanan parçanın 2. el çıkma parça ile değişimine zorlanamayacağı yönünde kararları bulunmaktadır.

- Sigortalı ilişkisinin taraflı olmayan ve doğrudan zarar gören 3. kişilerin araçlarında meydana gelen hasarın, rızaları alınmaksızın çıkma parça ile değiştirilmesine imkân tanınarak mülkiyet hakkına hâlel getiren böyle bir düzenlemeye gidilmesi hukuka aykırıdır.

- Ayrıca, dava konusu düzenlemedeki 3 yaş şartının nasıl belirlendiği idarelerce ortaya konulamamıştır.

gerekliliklerle kararda hukuka ayarlılık görülmemiştir.

- o Genel şartların EK1 inde yer alan değer kaybı hesaplamasında, teminat dışında haller olarak görülen 2. Maddesinin 2, 3 ve 6 bentleri yönünden;

- 3. Bente, aracın kaza anındaki rayiç değerinin %25'ini aşan değer kaybı talepleri (Bu maddede düzenlenen sınır bir araç için talep edilecek toplam değer kaybı limiti olup, daha önceden ödenen değer kaybı tazminatları limitten mahsup edilir.),

şeklindeki düzenlemelerde;

- 2. Bente yapılan tanımlamaların (vidalı parça/onarım-değişim) açık olmadığı,
- 3. Bente ise, %25 oranının araçlardaki kazalardaki meydana gelen değer kaybının, araç bedelinin %25 ini aşabileceği gerçeği,
- 6. Bente düzenlemenin ise meydana gelecek zararın yarısının sigortalı tarafından ödemesi sonucunu doğuracağı ve bu durumun ise gerçek zararın ödemesi ilkesine aykırı olacağı, gerekçeleriyle hukuka uyarlılık görülmemiştir.

- o Türkiye Barolar Birliğinin açmış olduğu davada, Danıştay 15'inci Dairesinin 2015/6014 esas sayılı dosyasında 4.10.2016 tarihli karar ile Genel Şartların aşağıdaki maddeleri için yürütmeyi durdurulması kararı verilmiştir:
  - o Genel Şartların B.2. maddesi 2.1. bendinin 2. paragrafının ilk iki cümlesi ile aynı bendinin 3. Paragrafı yönünden,
  - o Genel Şartların B.4. maddesi b bendinde yer alan "veya trafik kurallarının ihlali" yönünden,
  - o Genel şartların EK1 inde yer alan değer kaybı hesaplamasında, teminat dışında haller olarak görülen 2. Maddesinin 2 ve 6 bentleri yönünden;

yukarıdaki kararlardaki benzer gerekçelerle hukuka uyarlılık görülmemiştir.

Bu iptal davası süreçleri, sigorta sektörü ve Hazine Müsteşarlığı'nı, mevzuat tarafından değişiklik konusunda girişimlerde bulunmaya zorla-

mıştır. Bu çabaların neticesinde, TBMM tarafından, 26.4.2016 tarihinden geçerli olmak üzere, 2918 sayılı Trafik Kanunu'nda genel şart değişikliklerine mesnet teşkil edecek şekilde gerekli değişiklikler hayata geçirilmiştir.

En son, bu iptal davası süreçlerindeki yürütmeyi durdurulması kararının tetiklediği kanun değişikliği ise, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu 11. maddesinde gerçekleştirilmiştir. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu 11. maddesine eşdeğer parçaya ilişkin olarak 6. Fıkra eklenmiştir - 27.1.2017 tarihinden geçerli olmak üzere (R.G. 27.01.2017 - 29961) Buna göre, "(6) Hasarın giderilmesine ve tazminatın ödemesine yönelik olarak ilgili mevzuat çerçevesinde orijinale eşdeğerliği belgelenen parçaların kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar ilgili sigorta genel şartlarında belirtilir." fıkrası eklenmiştir.

SONUÇ OLARAK;

Tüm bu açıklamalar ışığında, sonuç olarak, trafik sigortaları bakımından gerek mevzuat ve gerekse yargı uygulamalarındaki gelişme ve değişikliklerin kolay kolay nihayetlenmeyeceği ve bunun ise, trafik sigortaları hukuku alanında oldukça kısa dönemlere dayalı ve önemli ölçüde değişen parçalı bir uygulamanın uzunca bir süre daha devam etmesi kaçınılmazdır. Nitekim, Bu çalışmanın hazırlandığı sırada sigorta sektörünün gündeminde olan en son gelişme özel araçlar bakımından tavan fiyat uygulaması olup, bu konuda Trafik sigortalardan primlere dair Genelge No. 2017/1 ve trafik sigortalarda sözleşmelerin sonlandırılmasına dair Sektör Duyurusu No. 2017/1 yayımlanmıştır. Ardından, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulanma Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 3.5.2017 ve 30055) gereğince eklenen "Trafik sigortası poliçelerine ilişkin primlerin tespiti" başlıklı geçici md. 11 ile, anılan düzenlemeler, bazı geliştirme ve değişiklikler ile yönetmeliğe taşınmıştır. Bu düzenlemeler ile araç tüklerine göre tavan fiyatlar belirlenirken, asgari acente komisyon oranı da kabul edilmiştir. Bu şekilde, bir tür zorunlu tarife uygulamasına dönüşmüş olmaktadır. Bu düzenleme, 12.4.2017 tarihinden başlayarak, ve bu tarihten öncesinde düzenlenmiş poliçelere

uygulanmayacak ise de, bu düzenleme de, trafik sigortalarındaki parçalı ve dönemsel uygulamaları devam ettiren yeni bir aşamadır.

Bu durumun ise, havuz sistemi gibi kalıcı bir çözüm ve uygulama hayata geçirilmedikçe, trafik sigortaları alanında duruma göre sürekli değişkenlik gösteren ve bu nedenle belirsizliğe yol açan mevzuat ile buna bağlı gelişecek uygulama ve yargı süreçlerinin uzunca bir süre daha bu şekilde devam edecektir. Bu ise, Trafik Sigortası çevresinde toplanan tüm taraflar için sıkıntılı süreçleri ve memnuniyetsizlikleri yaratmayı sürdürmesi kaçınılmaz olacaktır.